

39 . Istria | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2008

Anul: 2008

Cod RAN: 62039.01

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca greacă, Epoca elenistică, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca migrațiilor

Tipuri sit: amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Religios, ritual și funerar

Autori: Irina Adriana Achim, Corneliu Beldiman, Florentin Munteanu

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir", București, Universitatea București, Facultatea de Istorie

Raport

În campania 2008 lucrările din aria basilicii paleocreștine din Piața Mare a orașului roman târziu s-au desfășurat în cursul lunii iulie, cu precădere în interiorul monumentului, precum și la colțul exterior NV al basilicii și într-un perimetru restrâns de la E de absidă.

Obiectivul major al campaniei 2008 a fost acela de a degaja diverse structuri arheologice dezvelite parțial în campaniile precedente.

Caseta C2: situată la colțul exterior NV al basilicii, a permis degajarea unui orizont de epocă romană în care a fost pus în evidență un important depozit de ceramică romană timpurie. Acest orizont a fost dezafectat de zidul Z8, descoperit în anul 2005 și a fost sigilat cu ocazia implantării zidului perimetral N al basilicii, care suprapune parțial și Z8. Suprafața cercetată este de cca. 2 x 2 m și s-a atins adâncimea maximă de 1,70 m. Lotul ceramic recoltat permite o încadrare cronologică primară în cursul secolului I – începutul secolului al II-lea p.Chr.

În interiorul basilicii au fost cercetate parțial narthexul și nava centrală. În ceea ce privește narthexul, doar jumătatea sa de N a fost investigată. Suprafața cercetată este de 2 x 2,50 m. A fost degajat un zid cu traseu N-S, care pare să fie continuarea zidului Z8 din caseta C2 și a fost pusă în evidență o zonă de intervenție anterioară, datorată probabil săpăturilor lui Gr. Florescu de la începutul anilor 1950. A fost recoltată o mică cantitate de ceramică foarte eterogenă, ca urmare a umplerii șanțurilor de intervenție practicate de Gr. Florescu cu materiale diverse.

În nava centrală cercetarea s-a axat pe degajarea până la stâncă a jumătății de V; a fost necesară desființarea profilelor N și S ale secțiunii magistrale E-V (S1) care traversa toată basilica. Suprafața totală degajată în această arie vestică a basilicii măsoară 5,60 x 3 m și are o adâncime de aproximativ 1,75 m. Au fost identificate sau reinvestigate mai multe structuri arhitectonice: un zid legat cu pământ situat în vecinătatea stylobatului N al navei centrale; amenajare cu tuburi de canalizare reutilizate în proximitatea stylobatului S al navei centrale; pavaj din blocuri de calcar situat în centrul navei centrale, pavaj a cărui încadrare cronologică și corelare cu alte structuri arhitectonice nu a fost posibilă în acest stadiu al cercetării arheologice.

Tot în interiorul navei centrale au mai făcut obiectul cercetării alte două zone restrânse, situate pe traseul secțiunii magistrale N-S (S2), care traversa întreaga basilică și toată zona aflată la N de aceasta. Încă de la începutul cercetării, în anul 2002, a fost conservat in situ în centrul navei centrale ceea ce se mai păstra din pavajul de cărămidă al basilicii. Astfel că, pe traseul secțiunii S2 lucrările din campania 2008 s-au concentrat la N, respectiv S de pavajul din cărămidă sus-menționat.

La S de pavajul de cărămidă anterior evocat am lărgit vechea S2 spre V obținând o suprafață de cca. 3 x 1,70 m, limitată la S de stylobatul S al navei centrale. Adâncimea maximă atinsă este de cca. 1 m. A fost dezvelit un zid legat cu mortar care se oprește la S în zidul stylobatului S. La V de acest zid se întinde o zonă

de pavaj realizat în opus signinum. Pavajul sigila un strat de distrugere sau de dezafectare a unei încăperi cu pereți de lutdecorați cu tencuială pictată policromă.

La N de pavajul de cărămidă al navei centrale a fost investigată o suprafață de cca. 2 x 2,25 m. La limita sudică a secțiunii a fost identificat un zid legat cu pământ a cărui legătură stratigrafică și cronologică cu alte vestigii dezvelite în interiorul navei centrale nu a putut fi încă stabilită. Pentru a putea conserva în situ o zonă de distrugere prin incendiere a unei locuințe cu pereți de lut am practicat o semisețiune în zona vestică a acestei suprafețe. În această zonă am decapat depunerile arheologice până la stâncă (aflată la o adâncime de cca. 2 m față de nivelul actual de călcare). La această adâncime și în imediata apropiere a stylobatului N al navei centrale a fost identificat un puț săpat în stâncă (bothros 3), dar încă necercetat. Pentru explorarea arheologică a complexului bothros 3 va fi necesară degajarea ariei înconjurătoare, îndepărtarea pavajului de cărămidă al navei centrale. Bothros-ul 3 va constitui unul dintre obiectivele majore ale campaniei viitoare.

O suprafață de 3 x 3,20 m a fost practică la E de absidă și de nava laterală N. Cercetarea acestui perimetru va continua în campaniile următoare. Materialul ceramic recoltat și cele patru monede de bronz descoperite în perimetrul suprafeței NE indică un orizont cronologic aparținând sec. III–IV p.Chr.

După inventarierea primară, materialele arheologice rezultate din campania 2008 sunt parțial conservate în depozitul sitului (o parte din ceramică) sau au fost transferate în depozitele IAB (materialele speciale, monedele, materialul osteologic, o parte din ceramică).

Am optat pentru o cercetare de suprafață, menită să permită o mai bună racordare în teren a diverselor structuri arhitectonice descoperite până în prezent. O analiză complementară a artefactelor din os a fost realizată pe lotul recoltat în anul 2008. Un relevu de arhitectură detaliat a fost realizat la finalul campaniei de către ing. topograf C. Mehendițeanu (INMI).

Campaniile viitoare vor avea ca principal obiectiv cercetarea exhaustivă în interiorul basilicii, cu scopul de a clarifica configurația exactă, raporturile stratigrafice și cronologice dintre basilica paleocreștină și numeroasele vestigii pe care aceasta le suprapune. Vor putea fi astfel degajate în întregime o serie de construcții datând cu precădere din epoca romană dezvelite parțial în cele șapte campanii precedente. [Irina Adriana Achim]

Informații suplimentare online

[Raportul 4254 din cronica.cimec.ro](http://raportul4254.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.mapserver.cimec.ro)
